

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

SÚHRNNÁ SPRÁVA

o výsledku kontroly
dodržiavania všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými
prostriedkami a nakladaní s majetkom v mestách, ktoré nie sú sídlom okresu, v mestských
častiach a v obciach s počtom obyvateľov nad 3 000.

Predkladá

Dr.h.c. doc. Ing. Ján Jasovský, PhD.
predseda
Najvyšší kontrolný úrad
Slovenskej republiky

Materiál obsahuje

1. Súhrnnú správu o výsledku
kontroly

Bratislava, december 2013

Súhrnná správa o výsledku kontroly

Zhrnutie

Kontrolná akcia bola vykonaná celkom v 13 subjektoch územnej samosprávy, z toho v šiestich mestách, v piatich obciach a dvoch mestských častiach mesta Košice. Účelom kontrolnej akcie bolo v kontrolovaných subjektoch preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom. Preverené bolo aj financovanie základných škôl s osobitným zreteľom na mzdové prostriedky.

V prvej časti bola kontrola zameraná na preverenie procesov pri schvaľovaní, zmenách a plnení rozpočtov, na správnosť a úplnosť zostavenia záverečných účtov, preverenie dodržiavania podmienok na prijatie návratných zdrojov financovania a postup pri financovaní základných škôl v zriaďovateľskej pôsobnosti kontrolovaných subjektov. Nedostatky boli zistené pri dodržiavaní zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákona o obecnom zriadení, zákona o financovaní základných škôl, stredných škôl a školských zariadení a zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve.

V druhej časti kontroly sa Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky zameril na dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami. Kontrolou boli preukázané porušenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy, zákona o účtovníctve a súvisiacich predpisov, zákona o verejnom obstarávaní, zákona o obecnom zriadení, zákona o majetku obcí a zákona o slobode informácií. Najčastejšie boli nedostatky zistené pri triedení výdavkov v rámci rozpočtovej klasifikácie, dodržiavaní predpísaných postupov účtovania a pri vedení účtovníctva. Zistené boli porušenia finančnej disciplíny spolu v sume viac ako 90 tisíc EUR.

Tretia časť kontroly bola zameraná na nakladanie s majetkom kontrolovaných subjektov, evidenciu majetku, jeho predaj a prenájom a na nakladanie s evidovanými pohľadávkami. Preukázané bolo nedodržiavanie zákona o účtovníctve, zákona o majetku obcí, katastrálneho zákona, stavebného zákona, obchodného zákonníka, občianskeho zákonníka, zákona o nájme a prenájme nebytových priestorov a zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Pri preverení pohľadávok kontrola poukázala na porušenia zákona o miestnych daniach a miestnom poplatku, daňového poriadku, zákona o účtovníctve a zákona o majetku obcí.

Posledná časť kontroly bola zameraná na preverenie účinnosti vnútorného kontrolného systému, zavedeného v kontrolovaných subjektoch. Zistené boli viaceré porušenia zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite a zákona o obecnom zriadení. Vnútorný kontrolný systém bol v piatich kontrolovaných subjektoch vyhodnotený ako dobrý, v štyroch ako primeraný a v štyroch ako slabý.

Na základe vykonaných kontrol prijali kontrolované subjekty spolu 212 opatrení na odstránenie zistených nedostatkov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky dal po výkone kontroly kontrolovaným subjektom celkom 34 odporúčaní na odstránenie nedostatkov zistených počas kontroly. Odporúčania boli dané vo všetkých kontrolovaných oblastiach. Zamerané boli najmä

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

na odstránenie stavu, pri ktorom dochádzalo k nesúladu so všeobecne záväznými právnymi predpismi, ale aj na odstránenie rizík, ktoré zakladali predpoklad, že by k porušeniu všeobecne záväzných právnych predpisov mohlo dôjsť v budúcnosti.

Podrobné údaje z vykonaných kontrol sú uvedené v súhrnnej správe o výsledku kontroly a v protokoloch o výsledkoch kontrol za jednotlivé kontrolované subjekty, zverejnených na webovej stránke Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky www.nku.gov.sk v sekcii kontrolná činnosť.

Súhrnná správa o výsledku kontroly

Kontrolná akcia bola vykonaná v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky na rok 2013. Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť súlad so všeobecne záväznými právnymi predpismi pri hospodárení s verejnými prostriedkami a nakladaní s majetkom v mestách, ktoré nie sú sídlom okresu, v mestských častiach a v obciach s počtom obyvateľov nad 3 000. Prekontrolovať financovanie základných škôl v členení na kapitálové výdavky a bežné výdavky s osobitným zreteľom na mzdové prostriedky.

Predmetom kontroly bol rozpočet, dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami, nakladanie s majetkom a vnútorný kontrolný systém.

Kontrolovaným obdobím bol rok 2012, v prípade potreby objektívneho zhodnotenia kontrolovaných skutočností aj predchádzajúce roky, resp. nasledujúci rok.

Kontrolovanými subjektmi boli mesto Tlmače, mesto Vráble, mesto Leopoldov, mesto Trstená, mesto Liptovský Hrádok, mesto Podolíneec, obec Kúty, obec Podbrezová, obec Klenovec, obec Trenčianska Turná, obec Beluša, mestská časť (ďalej len „MČ“) Košice – Krásna a MČ Košice – Nad jazerom.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1. Rozpočet

1.1 Zostavenie, schválenie, zmeny a plnenie rozpočtu

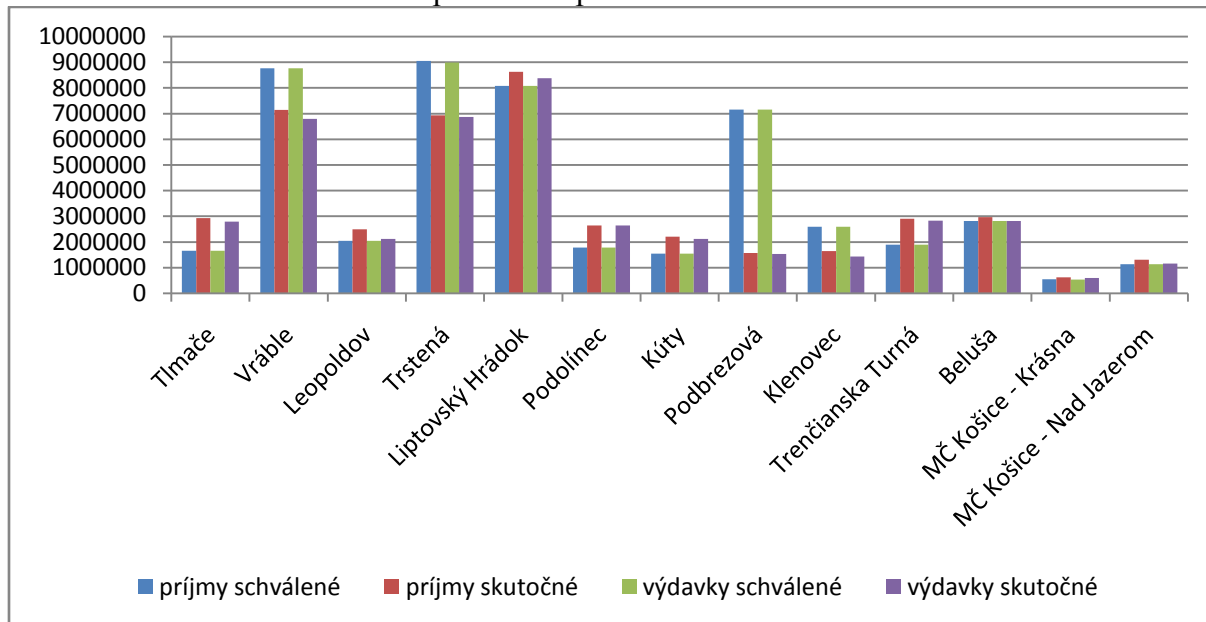
Rozpočet bol v kontrolovanom období základným nástrojom finančného hospodárenia vo všetkých kontrolovaných subjektoch. V desiatich prípadoch boli rozpočty na rok 2012 schválené príslušným zastupiteľstvom v roku 2011, v troch prípadoch (mesto Podolíneec, obec Klenovec, MČ Košice - Krásna) hospodárili kontrolované subjekty časť roka 2012 v rámci rozpočtového provizória.

Rozpočty kontrolovaných subjektov boli zostavené ako viacročné rozpočty na roky 2012 – 2014, pričom rozpočty na rok 2012 mali záväzný a rozpočty na roky 2013 a 2014 mali nezáväzný charakter. Rozpočty na rok 2012 boli zostavené aj v programovej štruktúre (s výnimkou mesta Podolíneec) s rôznym počtom programov u jednotlivých kontrolovaných subjektov. Rozpočty boli členené na bežné rozpočty, kapitálové rozpočty a rozpočty finančných operácií. Návrhy rozpočtov boli pred schvaľovaním v príslušnom zastupiteľstve riadne zverejnené (s výnimkou mesta Podolíneec) a boli k nim vypracované stanoviská hlavných, resp. miestnych kontrolórov. Súčasťou rozpočtov miest a obcí na rok 2012 (s výnimkou mesta Podolíneec) boli príjmy a výdavky organizácií v zriaďovateľskej pôsobnosti kontrolovaných subjektov, na ktoré boli po schválení vykonané rozpisy rozpočtov. MČ neboli v kontrolovanom období zriaďovateľom žiadnej organizácie.

Rozpočty na rok 2012 boli v deviatich prípadoch schválené ako vyrovnané a v štyroch prípadoch boli schválené s plánovaným prebytkom.

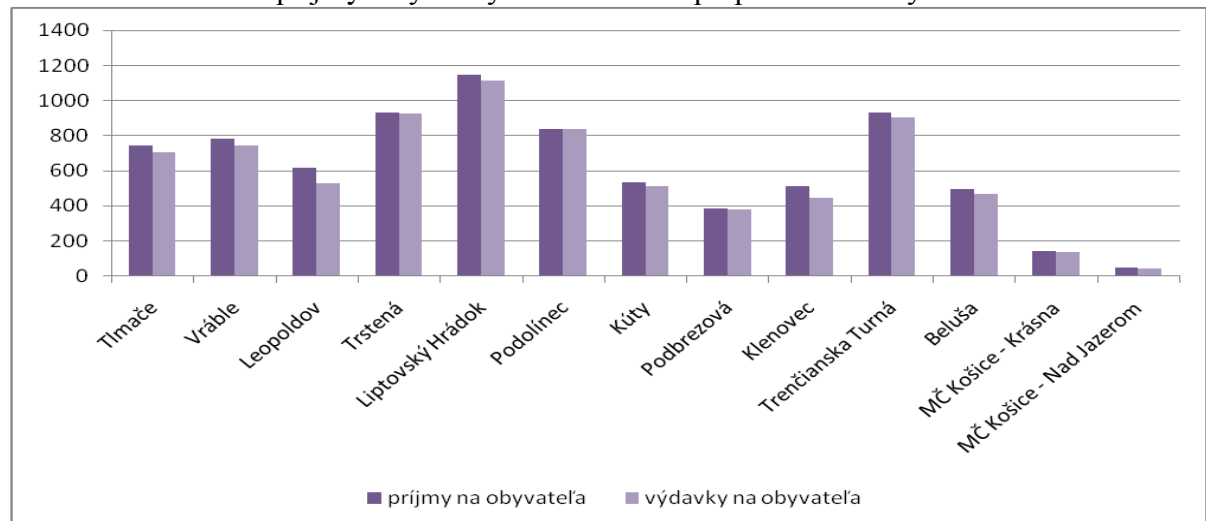
V deviatich prípadoch boli skutočne dosiahnuté príjmy a skutočne čerpané výdavky vyššie ako príjmy a výdavky schválené v rozpočte na rok 2012. V štyroch prípadoch (mestá Vrábľa a Trstená, obce Podbrezová a Klenovec) boli skutočne dosiahnuté príjmy aj výdavky nižšie ako príjmy a výdavky schválené v rozpočte na rok 2012. Vo všetkých štyroch prípadoch bolo nedosiahnutie plánovaných príjmov a výdavkov spôsobené nižším plnením rozpočtu v oblasti kapitálových príjmov a výdavkov, ako aj finančných operácií. Údaje o schválených a skutočne plnených rozpočtoch kontrolovaných subjektov za rok 2012 sú uvedené v grafe č. 1.

Graf č. 1 – Schválené a skutočné plnenie rozpočtu za rok 2012 v EUR

V grafe č. 2 sú uvedené údaje o skutočne dosiahnutých príjmoch a výdavkoch za rok 2012 podľa kontrolovaných subjektov v prepočte na jedného obyvateľa. Z uvedených údajov je zrejmé, že s najmenším rozpočtom pripadajúcim na jedného obyvateľa hospodárili MČ a naopak s najväčším rozpočtom pripadajúcim na jedného obyvateľa mestá Trstená a Liptovský Hrádok a obec Trenčianska Turná.

Graf č. 2 – Skutočné príjmy a výdavky za rok 2012 v prepočte na 1 obyvateľa v EUR

Kontrolou zostavenia, úprav a plnenia rozpočtov kontrolovaných subjektov za rok 2012 boli zistené nasledovné porušenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- v meste Podolíneec nebol zostavený programový rozpočet na tri rozpočtové roky, súčasťou rozpočtu nebol rozpočet základnej a materskej školy, v rámci jednotlivých programov neboli rozpísané kapitálové výdavky, rozpočet neobsahoval zámery a ciele programov a dotácie neboli rozpočtované na konkrétnu akciu, úlohu alebo účel použitia prostriedkov,
- v dvoch prípadoch (mestá Leopoldov a Podolíneec) nebola v rozpočte uplatnená rozpočtová klasifikácia,
- v troch prípadoch (mestá Tlmače a Podolíneec, MČ Košice – Krásna) nebola vedená operatívna evidencia o vykonaných rozpočtových opatreniach,
- v obci Trenčianska Turná neboli zmeny rozpočtu vykonávané formou rozpočtových opatrení,
- v piatich prípadoch (mestá Tlmače a Podolíneec, obce Klenovec, Trenčianska Turná a Beluša) boli realizované úhrady výdavkov bez zabezpečenia krytia v rozpočte, nad rámec schváleného rozpočtu a bez jeho úpravy, čím zároveň došlo k porušeniu zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákona o obecnom zriadení,
- v troch prípadoch (mesto Leopoldov, MČ Košice – Krásna a Košice – Nad jazerom) nebolo vykonané monitorovanie a hodnotenie plnenia programov, resp. bolo vykonané nesprávne alebo nedostatočne.

Zistené bolo aj porušenie zákona o obecnom zriadení, keď v meste Podolíneec nebol návrh rozpočtu pred jeho schválením v zastupiteľstve zverejnený spôsobom v meste obvyklým a keď miestne zastupiteľstvo MČ Košice – Nad jazerom počas svojho zasadnutia rokovalo o bode, ktorý nebol schválený a následne k nemu prijalo uznesenie.

1.2 Správnosť a úplnosť zostavenia záverečného účtu

Záverečný účet za rok 2012 bol vo všetkých kontrolovaných subjektoch zostavený v stanovenom termíne ako súhrnný dokument o rozpočtovom hospodárení kontrolovaného subjektu. Návrhy záverečných účtov za rok 2012 boli pred ich prerokovaním a schválením v príslušnom zastupiteľstve dané na verejnú diskusiu (s výnimkou mesta Podolíneec) a boli k nim vypracované stanoviská hlavných, resp. miestnych, kontrolórov.

Kontrolou procesu zostavenia a úplnosti záverečných účtov za rok 2012 boli zistené nasledovné porušenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

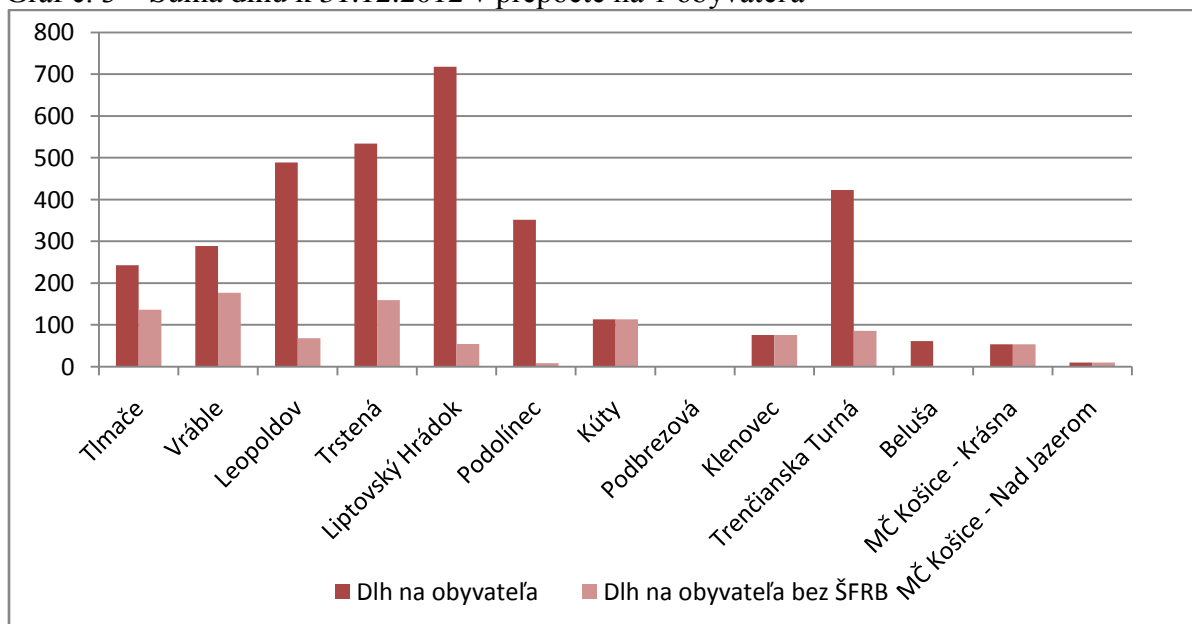
- v siedmich prípadoch (mestá Tlmače, Vráble, Leopoldov, Trstená a Podolíneec, obce Kúty a Klenovec) došlo k nesprávnemu vyčísleniu prebytku hospodárenia,
- v meste Trstená bol z dôvodu nesprávneho vyčíslenia prebytku hospodárenia tvorený rezervný fond v nižšej ako predpísanej výške,
- v meste Vráble boli údaje o poskytnutých transferoch z rozpočtu mesta a v obci Klenovec údaje o bežných príjmoch a výdavkoch obce uvedené v záverečnom účte nesprávne,
- v troch prípadoch (mestá Vráble a Podolíneec, obec Klenovec) príslušné zastupiteľstvo pri prerokovaní záverečného účtu nerozhodlo o použití prebytku rozpočtu,
- v štyroch prípadoch (mestá Leopoldov a Podolíneec, obec Trenčianska Turná, MČ Košice - Krásna) záverečný účet neobsahoval všetky zákonom predpísané náležitosti,

- v troch prípadoch (mesto Podolíneec, obec Klenovec, MČ Košice - Krásna) nebolo prerokovanie záverečného účtu v zastupiteľstve uzatvorené jedným zo zákonom stanovených výrokov.

Zistené bolo aj porušenie zákona o obecnom zriadení, keď mesto Podolíneec nevedelo preukázať, že návrh záverečného účtu bol pred jeho prerokovaním v mestskom zastupiteľstve daný na verejnú diskusiu.

V rámci kontroly záverečných účtov za rok 2012 bola preverená aj zadlženosť kontrolovaných subjektov. V roku 2012 boli všetky kontrolované subjekty s výnimkou obce Podbrezová zaťažené úvermi poskytnutými z bankových inštitúcií alebo zo Štátneho fondu rozvoja bývania. Ani v jednom prípade nebolo preukázané, že by kontrolovaný subjekt nespĺňal podmienky na prijatie alebo splácanie návratných zdrojov financovania, určené v zákone o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy. Suma celkového dlhu jednotlivých kontrolovaných subjektov a suma ich dlhu bez zahrnutia úveru zo Štátneho fondu rozvoja bývania v prepočte na jedného obyvateľa je uvedená v grafe č. 3.

Graf č. 3 – Suma dlhu k 31.12.2012 v prepočte na 1 obyvateľa

1.3 Analýza finančných prostriedkov poskytnutých základným školám v zriaďovateľskej pôsobnosti miest a obcí

Kontrolované subjekty boli v roku 2012 zriaďovateľmi spolu 14 základných škôl (ďalej aj „ZŠ“). Všetky ZŠ boli zriadené ako rozpočtové organizácie s právnou subjektivitou. Na financovanie ZŠ boli zo štátneho rozpočtu kontrolovaným subjektom poskytované finančné prostriedky na prenesený výkon štátnej správy. Okrem normatívnych prostriedkov boli ZŠ poskytované aj nenormatívne prostriedky, napríklad na dopravné, vzdelávacie poukazy, odchodné, príspevky pre žiakov zo sociálne znevýhodneného prostredia a podobne. ZŠ mali okrem zdrojov zo štátneho rozpočtu k dispozícii aj finančné prostriedky poskytnuté z rozpočtov kontrolovaných subjektov v rámci originálnych kompetencií a iné prostriedky z vlastnej činnosti (napríklad dary).

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Finančné prostriedky určené na kapitálové výdavky boli ZŠ poskytnuté mestami Vráble a Liptovský Hrádok a obcou Beluša. Ostatné kontrolované subjekty ZŠ prostriedky na kapitálové výdavky neposkytovali. Kapitálové výdavky tvorili v roku 2012 iba 1,40 % z celkového objemu výdavkov ZŠ. Nízky podiel vynakladania kapitálových výdavkov na obnovu a technické zhodnotenie dlhodobého majetku v správe ZŠ zakladá predpoklad vyšších kapitálových výdavkov na obnovu majetku v budúcnosti.

Mzdové výdavky v roku 2012 tvorili spolu 70 % z celkového objemu výdavkov ZŠ. Priemerné mzdové výdavky na jedného zamestnanca ZŠ boli priemerne na úrovni 8 155,00 EUR ročne (680,00 EUR mesačne). Na jedného pedagogického zamestnanca boli ročne vynaložené výdavky priemerne v sume 9 127,00 EUR (777,00 EUR mesačne). Prehľad o výdavkoch vynakladaných na ZŠ podľa jednotlivých kontrolovaných subjektov je uvedený v tabuľke č. 1.

Tabuľka č. 1 – Údaje o výdavkoch ZŠ v zriaďovateľskej pôsobnosti kontrolovaných subjektov v roku 2012

Mesto/obec	Poč. ZŠ	Výdavky v EUR		Priemerný počet zamestnancov		Priemerné mzdové výdavky na 1 zamestnanca priemer za rok v EUR		Priemerné mzdové výdavky na 1 zamestnanca priemer za mesiac v EUR	
		spolu	mzdy	spolu	PZ*	spolu	PZ*	spolu	PZ*
Tlmače	1	401 479	293 198	30,00	22,00	9 724	11 304	810	942
Vráble	3	1 769 546	1 388 021	128,3	92,54	10 819	12 487	902	1 041
Leopoldov	1	635 481	346 528	36,60	26,00	9 468	10 841	789	903
Trstená	1	771 839	596 978	51,00	40,00	11 705	14 924	975	1 244
Lipt. Hrádok	2	1 398 955	1 024 389	86,35	68,38	11 863	13 068	989	1 089
Podolíneec	1	510 457	313 010	32,00	25,00	9 872	10 680	823	890
Kúty	1	513 528	401 859	40,10	26,00	10 021	11 912	835	993
Podbrezová	1	404 810	224 781	26,70	21,30	8 419	9 302	702	775
Klenovec	1	314 129	251 287	30,50	21,50	7 235	8 000	603	667
Tren. Turná	1	523 967	298 012	37,00	30,00	7 924	8 521	660	710
Beluša	1	819 469	433 229	43,40	33,90	8 971	10 215	748	851

* PZ = pedagogickí zamestnanci

Kontrolou procesu financovania ZŠ boli zistené nasledovné porušenia zákona o financovaní základných škôl, stredných škôl, a školských zariadení:

- mesto Podolíneec nepreukázalo vykonanie rozpisu určených normatívnych finančných prostriedkov na kalendárny rok pre ZŠ,
- mesto Podolíneec a obec Kúty nezaslali výšku rozpisovaných finančných prostriedkov ZŠ príslušnému Krajskému školskému úradu do 15 dní po ich rozpise,
- obec Klenovec predložila štatistický výkaz príslušnému Krajskému školskému úradu bez súhrnnej správy o hospodárení školy,
- obec Trenčianska Turná neoznámila ZŠ rozpisy príspevkov a finančné prostriedky boli ZŠ poukázané oneskorene,
- obce Trenčianska Turná a Beluša neoznámili úpravy rozpočtov normatívov ZŠ v stanovenom termíne.

Kontrola preukázala aj porušenie zákona o štátnej správe v školstve a školskej samospráve, keď v troch prípadoch (mesto Leopoldov, obce Podbrezová a Klenovec) zriaďovacie listiny ZŠ neobsahovali predpísané náležitosti.

2. Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami

2.1 Preverenie súladu vybraných výdavkov s rozpočtovými pravidlami a ostatnými všeobecne záväznými právnymi predpismi

Kontrolné skupiny preverili dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov pri hospodárení s verejnými prostriedkami. Preverené boli vybrané výdavky v celkovej sume 10 360 672,44 EUR. Kontrola bola zameraná najmä na dodržiavanie zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy so zreteľom na dodržiavanie finančnej disciplíny, oprávnenosť a opodstatnenosť pri vynakladaní finančných prostriedkov a správnosť triedenia výdavkov podľa rozpočtovej klasifikácie. V rámci kontroly výdavkov bolo preverené aj poskytovanie dotácií z rozpočtov kontrolovaných subjektov.

Kontrolou boli preukázané nasledovné porušenia zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy:

- vo všetkých kontrolovaných subjektoch s výnimkou mesta Leopoldov boli výdavky v celkovej sume 192 788,11 EUR nesprávne triedené v rozpočtovej klasifikácii,
- v meste Podolíneč boli výdavky spolu v sume 1 747,60 EUR uhradené pred ich schválením v rozpočte,
- v obci Klenovec boli uhradené výdavky v sume 4 795,90 EUR bez ich schválenia v rozpočte,
- mesto Podolíneč a obec Klenovec nemali upravené poskytovanie dotácií zo svojho rozpočtu vo všeobecne záväznom nariadení a napriek tomu dotácie poskytovali,
- v deviatich prípadoch (mestá Tlmače, Vráble, Leopoldov, Liptovský Hrádok, obce Kúty, Trenčianska Turná a Beluša, MČ Košice – Krásna a MČ Košice – Nad jazerom) boli dotácie z rozpočtov kontrolovaných subjektov poskytnuté v rozpore s podmienkami na ich poskytovanie, stanovenými vo všeobecne záväzných nariadeniach,
- v dvoch prípadoch (mestá Tlmače a Vráble) neboli dotácie zúčtované s rozpočtami kontrolovaných subjektov do konca rozpočtového roka,
- v troch prípadoch (mestá Leopoldov a Podolíneč, obec Podbrezová) boli dotácie poskytnuté prijímateľom, ktorým nie je možné dotácie z rozpočtu subjektu územnej samosprávy poskytnúť.

Kontrola tiež preukázala nasledovné porušenia finančnej disciplíny podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy:

- v piatich prípadoch (mestá Tlmače, Vráble, Podolíneč a MČ Košice – Krásna a MČ Košice – Nad jazerom), boli verejné prostriedky spolu v sume 55 705,71 EUR vynaložené neehospodárne, neefektívne a neúčinne,
- v troch prípadoch (mestá Tlmače a Vráble a MČ Košice – Nad jazerom) nebol dodržaný ustanovený alebo určený spôsob nakladania s verejnými prostriedkami spolu v sume 27 013,75 EUR,
- v štyroch prípadoch (mesto Podolíneč, obce Kúty a Klenovec a MČ Košice - Krásna), boli preddavky spolu v sume 8 052,32 EUR uhradené bez zmluvného základu,

- MČ Košice – Krásna použila finančné prostriedky v sume 460,00 EUR nad rámec svojho oprávnenia,
- mesto Podolínec uhradilo položky, ktoré mali byť zahrnuté v cene diela a boli fakturované nad rámec uzatvorenej zmluvy v sume 635,90 EUR, čím umožnilo tretej osobe bezdôvodné obohatenie získaním finančného prospechu z verejných prostriedkov.

Pri dodržiavaní zákona o verejnom obstarávaní boli zistené nasledovné nedostatky:

- v piatich prípadoch (mestá Tlmače, Liptovský Hrádok a Podolínec, obce Trenčianska Turná, a Beluša) kontrolované subjekty nezverejnili v stanovenom termíne súhrnnú správu o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000,00 EUR,
- v troch prípadoch (obce Podbrezová a Klenovec, MČ Košice – Nad jazerom) neboli v súhrnnej správe o zákazkách s nízkou hodnotou s cenami vyššími ako 1 000,00 EUR zahrnuté všetky zákazky,
- v meste Podolínec a v MČ Košice – Nad jazerom boli niektoré zákazky zadané priamo, bez vykonania verejného obstarávania, čím neboli dodržané princípy rovnakého zaobchádzania, nediskriminácie uchádzačov alebo záujemcov, transparentnosti, hospodárnosti a efektívnosti,
- mesto Podolínec uzatvorilo pri dvoch zákazkách dodatky, ktorými došlo k navýšeniu predpokladanej hodnoty zákaziek a v štyroch prípadoch nestanovilo predpokladanú hodnotu zákazky,
- v MČ Košice – Krásna nebola z rokovacieho konania bez zverejnenia spracovaná zápisnica.

V piatich prípadoch (mestá Tlmače a Vráble, obce Klenovec, Trenčianska Turná a Beluša, MČ Košice – Nad jazerom) kontrolované subjekty nezverejnili všetky povinné zmluvy alebo informácie, čím došlo k porušeniu zákona o slobode informácií. Obec Beluša zverejnila povinné zmluvy až po vykonaní prác v nich dohodnutých. Mesto Vráble zmluvy zverejnilo v roku 2013.

V meste Leopoldov bolo všeobecne záväzné nariadenie o poskytovaní dotácií v rozpore so zákonom o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy, čím došlo k porušeniu zákona o obecnom zriadení. V čase výkonu kontroly bol tento rozpor odstránený.

V MČ Košice – Krásna došlo k porušeniu zákona o majetku obcí, keď voči prijímateľom dotácií z rozpočtu MČ neboli uplatnené sankcie za nedodržanie podmienok zmlúv o poskytnutí dotácií.

2.2 Preverenie správnosti vedenia účtovníctva a zostavenia účtovnej závierky

Na všetky kontrolované subjekty sa v roku 2012 vzťahovala povinnosť viesť účtovníctvo a zostaviť účtovnú závierku, ako aj konsolidovanú účtovnú závierku (MČ konsolidovanú účtovnú závierku zostavovať nemuseli). Kontrolou bolo preverené zaúčtovanie vybraných účtovných prípadov so zreteľom na dodržiavanie platných postupov účtovania, správnosť, zrozumiteľnosť a preukaznosť účtovania, proces zostavenia účtovnej závierky a konsolidovanej účtovnej závierky a predloženie povinných informácií z účtovníctva príslušným inštitúciám.

Kontrolou vybraných účtovných dokladov boli zistené nasledovné porušenia zákona o účtovníctve:

- vo všetkých kontrolovaných subjektoch s výnimkou obce Podbrezová neboli pri účtovaní dodržané platné postupy účtovania v celkovej sume 262 624,69 EUR, teda účtovníctvo nebolo vedené správne,
- v šiestich prípadoch (mestá Tlmače a Vráble, obce Klenovec, Trenčianska Turná a Beluša, MČ Košice - Krásna) neboli účtovné doklady v celkovej sume 169 975,56 EUR preukázateľné,
- v siedmich prípadoch (mestá Vráble, Podolínec a Liptovský Hrádok, obce Klenovec, Beluša a Trenčianska Turná, MČ Košice - Krásna) účtovné doklady neobsahovali všetky predpísané náležitosti,
- obec Kúty nemala vypracovaný odpisový plán majetku, účtovala vyššie oprávky majetku ako bola suma odpisov majetku a evidovala majetok v účtovníctve v mínusovej hodnote, pričom tento majetok už fyzicky neexistoval,
- obec Beluša vykonávala opravy účtovných záznamov nesprávnym spôsobom,
- MČ Košice – Krásna nevytvorila k pohľadávkam opravné položky napriek reálnemu predpokladu, že pohľadávky v sume 4 037,24 EUR nebude možné vymôcť.

Zistené bolo aj porušenie zákona o majetku obcí, keď MČ Košice – Krásna nevedla nadobudnutý majetok v účtovníctve.

Kontrolou procesu a správnosti zostavenia účtovnej závierky a konsolidovanej účtovnej závierky bolo zistené, že všetky kontrolované subjekty zostavili účtovnú závierku aj konsolidovanú závierku v riadnom termíne a povinné informácie z účtovných závierok predložili príslušným inštitúciám včas. Jedenásť kontrolovaných subjektov malo v čase výkonu kontroly vypracované aj výročné správy, resp. konsolidované výročné správy. V meste Podolínec konsolidovaná výročná správa neobsahovala všetky predpísané náležitosti. Všetky individuálne účtovné závierky (s výnimkou obce Kúty) boli v čase výkonu kontroly overené audítorom, v štyroch prípadoch audítor vyjadril k údajom uvedeným v účtovnej závierke výhrady. Z konsolidovaných účtovných závierok boli overené audítorom do konca výkonu kontroly štyri. Lehota na overenie konsolidovaných účtovných závierok audítorom a zostavenie výročných správ je do konca roka 2013.

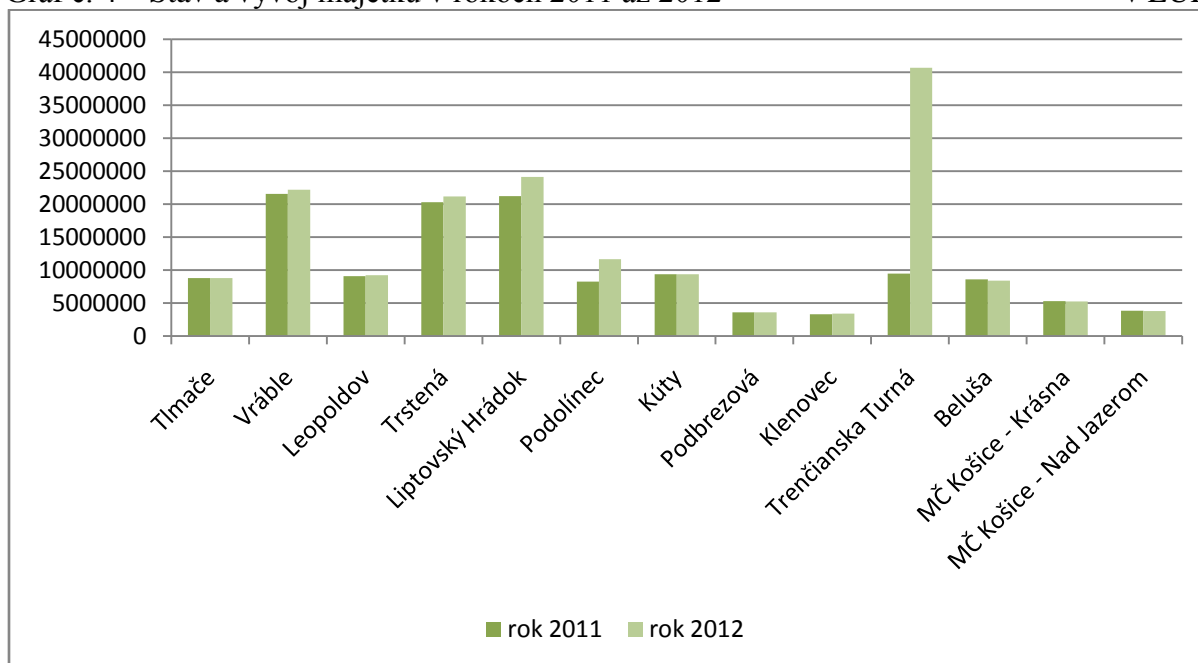
V štyroch prípadoch (obce Kúty, Klenovec a Trenčianska Turná, MČ Košice - Krásna) účtovné závierky neposkytovali pravdivý a verný obraz o finančnej situácii obcí a o skutočnostiach, ktoré boli predmetom účtovníctva.

3. Nakladanie s majetkom

K 31.12.2012 hospodárili kontrolované subjekty s majetkom v zostatkovej cene 171,6 mil. EUR, čo predstavovalo medziročný nárast majetku oproti predchádzajúcemu roku o takmer 39 mil. EUR. Najväčší podiel na majetku tvoril neobežný majetok v zostatkovej cene takmer 150 mil. EUR. Takmer 104 mil. EUR bolo krytých vlastným imáním kontrolovaných subjektov a viac ako 2 mil. EUR cudzími zdrojmi krytia. Viac ako 44 mil. EUR zdrojov krytia tvorilo časové rozlíšenie, najmä finančné prostriedky poskytnuté kontrolovaným subjektom z rozpočtov Európskej únie a štátneho rozpočtu Slovenskej republiky. Údaje o stave a vývoji majetku kontrolovaných subjektov v roku 2012 oproti roku 2011 sú uvedené v grafe č. 4.

Graf č. 4 – Stav a vývoj majetku v rokoch 2011 až 2012

v EUR

3.1 Správnosť a úplnosť evidencie majetku v účtovníctve

Vo všetkých kontrolovaných subjektoch bolo preverené vykonanie inventarizácie dlhodobého majetku. Zistené boli nasledovné porušenia zákona o účtovníctve:

- v piatich prípadoch (mestá Tlmače a Podolíneec, obce Klenovec a Trenčianska Turná, MČ Košice - Krásna) neboli vykonané inventúry všetkých účtov,
- v ôsmich prípadoch (mestá Vráble a Podolíneec, obce Kúty, Podbrezová, Klenovec, Trenčianska Turná a Beluša, MČ Košice - Krásna) inventúrne súpisy neobsahovali všetky zákonom predpísané náležitosti,
- v meste Vráble a v obci Kúty inventarizačný zápis neobsahoval všetky predpísané náležitosti,
- v troch prípadoch (obce Klenovec a Trenčianska Turná, MČ Košice – Krásna) nebol vypracovaný inventarizačný zápis,
- v troch prípadoch (mesto Vráble, obce Trenčianska Turná a Beluša) kontrolované subjekty účtovali o majetku, ktorý nemali zapísaný na listoch vlastníctva, resp. k nemu nemali vlastnícke právo,
- v meste Liptovský Hrádok a v MČ Košice - Krásna bol majetok účtovaný na nesprávnych účtoch dlhodobého majetku,
- obec Kúty nezaúčtovala inventarizačné rozdiely do účtovného obdobia, za ktoré sa vykonávala inventarizácia,
- Mesto Podolíneec a MČ Košice – Krásna zaradili majetok do užívania oneskorene,
- v obciach Trenčianska Turná a Beluša nebola evidencia majetku v účtovníctve zhodná s údajmi o majetku, uvedenými v listoch vlastníctva,
- v mestách Liptovský Hrádok a Podolíneec boli fyzické inventúry vykonané k inému dňu, ako boli zostavené účtovné závierky. Mestá nepreukázali stav majetku ku dňu, ku ktorému sa zostavovali účtovné závierky údajmi z fyzickej inventúry upravenými o prírastky a úbytky tohto majetku za dobu medzi vykonaním fyzickej inventúry a zostavením účtovnej závierky.

V štyroch prípadoch (mestá Liptovský Hrádok a Podolíneec, obce Kúty a Beluša) neboli údaje o majetku kontrolovaného subjektu uvedené v katastri nehnuteľností správne, čím došlo k porušeniu katastrálneho zákona.

MČ Košice - Krásna porušila stavebný zákon, keď bez kolaudačného rozhodnutia užívala stavby, ktoré vyžadovali stavebné povolenie.

3.2 Nakladanie s majetkom a majetkovými právami

Kontrolné skupiny preverili predaj a prenájom dlhodobého majetku vo všetkých kontrolovaných subjektoch. Kontrolou boli zistené nasledovné porušenia zákona o majetku obcí:

- v troch prípadoch (mestá Tlmače a Trstená, obec Trenčianska Turná) neboli v nájomných zmluvách určené sankcie za oneskorené platby nájomného zo strany nájomcu,
- v meste Tlmače nebola upravovaná výška nájmu o mieru inflácie napriek tomu, že v nájomných zmluvách bola takáto úprava výšky nájmu dohodnutá a neboli uplatňované úroky z omeškania nájmu,
- v MČ Košice – Krásna a v MČ Košice – Nad jazerom boli ceny nájmu dohodnuté v nižšej sume, ako bola obvyklá cena,
- v meste Vráble boli priestory prenajaté v rozpore s uznesením mestského zastupiteľstva,
- v piatich prípadoch (mestá Trstená, Liptovský Hrádok, obce Podbrezová, Trenčianska Turná a Beluša) zásady hospodárenia neupravovali všetky zákonom predpísané náležitosti,
- v troch prípadoch (mesto Trstená, obce Trenčianska Turná a Beluša) nebol zámer kontrolovaného subjektu previesť majetok, alebo prenechať majetok do nájmu, z dôvodu hodného osobitného zreteľa zverejnený 15 dní pred jeho schválením v príslušnom zastupiteľstve,
- v meste Liptovský Hrádok mestské zastupiteľstvo schválilo prevod majetku spôsobom obchodnej verejnej súťaže, bez schválenia termínu na predkladanie ponúk,
- v troch prípadoch (mesto Liptovský Hrádok, obec Podbrezová, MČ Košice – Nad jazerom) nebol použitý predpísaný postup pri predaji, resp. pri prenájme majetku,
- v meste Podolíneec nebol spôsob prevodu vlastníctva mesta schválený mestským zastupiteľstvom,
- v troch prípadoch (obce Podbrezová, Trenčianska Turná a Beluša) nebolo pri prenájme majetku (v obci Beluša aj pri predaji majetku) z dôvodu hodného osobitného zreteľa zdôvodnené použitie tohto postupu prenájmu, resp. predaja majetku,
- v obci Klenovec nemali všetky právne úkony spojené s nakladaním s majetkom obce písomnú formu,
- obec Trenčianska Turná odovzdala prevádzaný majetok kupujúcemu pred uhradením kúpnej ceny,
- obec Trenčianska Turná uzatvorila nájomnú zmluvu neskôr ako bolo dohodnuté obdobie nájmu,
- obce Trenčianska Turná a Beluša a MČ Košice - Krásna nepreukázali zverejnenie zámeru prenajať majetok, obec Trenčianska Turná neurčila spôsob prenájmu nehnuteľného majetku,
- obec Beluša nezverejnila zámer predat' svoj majetok priamym predajom a lehotu na doručenie cenových ponúk záujemcov a určila všeobecnú hodnotu majetku na základe

znaleckého posudku, ktorý bol v deň schválenia prevodu majetku obecným zastupiteľstvom starší ako šesť mesiacov,
– MČ Košice – Krásna prenajala majetok za nevýhodných podmienok.

Kontrolou bola zistená nehospodárnosť pri nakladaní s majetkom mesta Tlmače, keď ročné odpisy prenajatého majetku boli vyššie ako suma, za ktorý ho mesto prenajímalo.

MČ Košice – Krásna prenajímala priestory za symbolické nájomné, pričom za tieto priestory platila energie, čím došlo k porušeniu finančnej disciplíny v sume 193,00 EUR.

V meste Liptovský Hrádok zverejnené podmienky obchodnej verejnej súťaže neobsahovali termín vyhodnotenia ponúk a lehotu oznámenia vybraného návrhu, čo nebolo v súlade s obchodným zákonníkom.

Mesto Liptovský Hrádok dohodlo účinnosť nájomných zmlúv dňom ich podpisu, čo nebolo v súlade s občianskym zákonníkom.

Obec Kúty nesprávne zaúčtovala tržby z predaja majetku v sume 741,00 EUR a výnosy z nájmu v sume 2 000,00 EUR, čím porušila zákon o účtovníctve. Zároveň došlo k skresleniu údajov v účtovnej závierke.

Obec Beluša v nájomnej zmluve nedohodla obdobie nájmu, čím bol porušený zákon o nájme a podnájme nebytových priestorov.

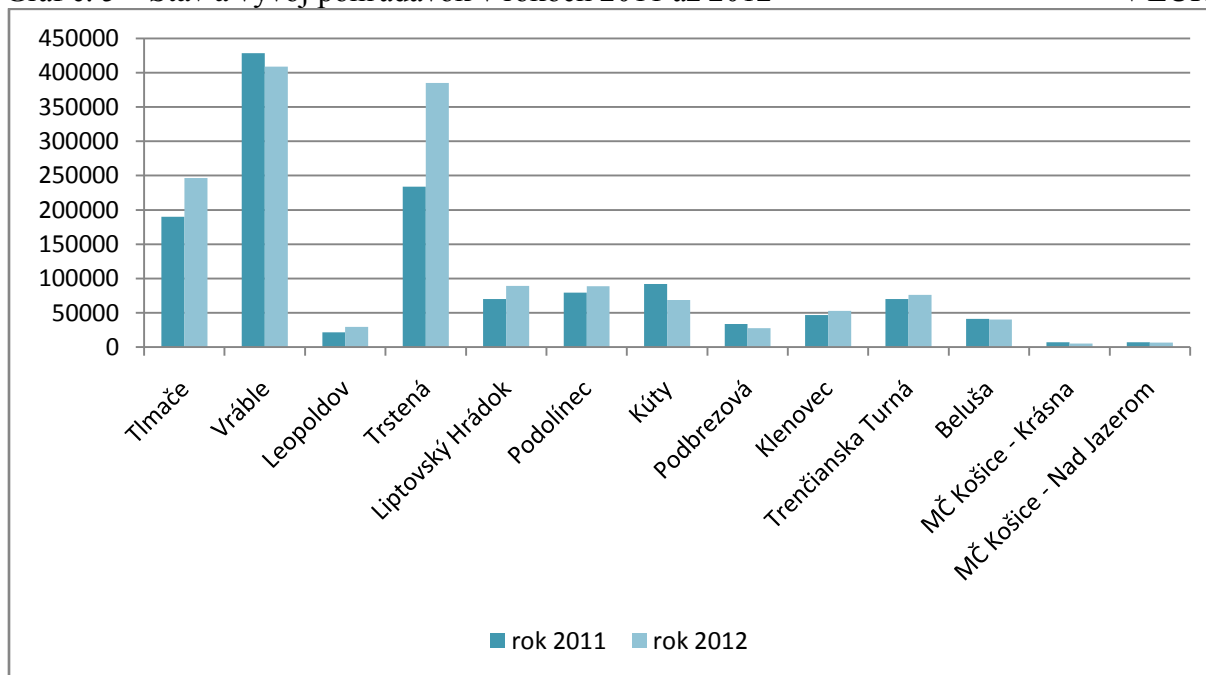
Obec Klenovec v roku 2011 kúpila pozemky v obstarávacej cene 194 730,00 EUR. V roku 2012 tieto pozemky predala na základe dôvodu hodného osobitného zreteľa za cenu 69 731,00 EUR. V kúpnej zmluve sa kupujúci zaviazal na predmete zmluvy vystavať nie menej ako dve výrobné haly a to v období najneskôr dvoch rokov. Predmetná kúpna zmluva bola uzatvorená vo februári 2012, do konca októbra 2013 sa s výstavbou výrobných hál zo strany kupujúceho nezačalo. Predajom pozemkov z dôvodu hodného osobitného zreteľa sa majetok obce Klenovec reálne znížil o 124 999,00 EUR.

3.3 Analýza stavu a vývoja pohľadávok, postup pri vymáhaní pohľadávok

Kontrolované subjekty evidovali k 31.12.2012 pohľadávky spolu v sume viac ako 1,52 mil. EUR, čo predstavovalo medziročný nárast pohľadávok o viac ako 0,2 mil. EUR. Dlhodobé pohľadávky evidovali iba mestá Trstená a Liptovský Hrádok. Najväčší podiel na celkových pohľadávkach tvorili krátkodobé pohľadávky spolu v sume 1,46 mil. EUR, najmä pohľadávky z nedaňových príjmov spolu v sume 0,48 mil. EUR a z daňových príjmov spolu v sume 0,45 mil. EUR. Medziročný pokles pohľadávok bol zaznamenaný v meste Vráble, v obciach Kúty, Podbrezová a Beluša a v oboch MČ. V ostatných kontrolovaných subjektoch pohľadávky medziročne vzrástli. Prehľad o stave pohľadávok a o jeho medziročnom vývoji je uvedený v grafe č. 5.

Graf č. 5 – Stav a vývoj pohľadávok v rokoch 2011 až 2012

v EUR

Kontrolou bol preverený postup kontrolovaných subjektov v oblasti pohľadávok, s osobitným dôrazom na postupy používané pri vymáhaní pohľadávok po lehote splatnosti. Kontrolné skupiny preverili aj postup kontrolovaných subjektov, ktoré s výnimkou MČ boli správcami dane z nehnuteľností. Preverenie bolo zamerané najmä na postup pri vyrubovaní a správe daní z nehnuteľností.

Všetky kontrolované subjekty s výnimkou obce Kúty využívali pri vymáhaní pohľadávok po lehote splatnosti všetky dostupné prostriedky. Najčastejšie bolo vymáhanie pohľadávok riešené posielaním výziev, upomienok a dohodnutím splátkových kalendárov. Ak tieto postupy neboli úspešné, vymáhali kontrolované subjekty nedoplatky súdnou cestou, resp. exekučným konaním.

Pri preverení postupu kontrolovaných subjektov ako správcov dane boli zistené nasledovné porušenia zákona o miestnych daniach a miestom poplatku:

- mesto Tlmače poverilo výberom poplatkov za komunálne odpady a vyhotovovaním rozhodnutí obchodnú spoločnosť mesta, čím zároveň došlo k porušeniu zákona o obecnom zriadení,
- mesto Liptovský Hrádok stanovilo vo všeobecne záväznom nariadení rozdielny príplatok za podlažie podľa druhu stavby a nie podľa miestnych podmienok alebo jednotlivých častí mesta, čím došlo zároveň k porušeniu zákona o obecnom zriadení.

Zistené boli tiež nasledovné porušenia daňového poriadku:

- mesto Liptovský Hrádok vykonalo miestne zisťovanie za účelom zistenia skutočného využívania priznaných stavieb v prípade daňového priznania, na ktorom údaje nezodpovedali údajom uvedeným na liste vlastníctva až po vydaní rozhodnutia o vyrubení dane, kde uznalo výšku dane vypočítanú daňovníkom,
- mesto Liptovský Hrádok neposielalo výzvy na úhradu daňových nedoplatkov dlžníkom do vlastných rúk,

- mesto Liptovský Hrádok v dvoch rozhodnutiach o zriadení záložného práva k predmetu dane z nehnuteľností neuviedlo v časti Poučenie formu podania odvolania,
- mesto Liptovský Hrádok nevyrubilo sankčný úrok ani úroky z omeškania za nezaplatenie dane v určenej lehote,
- v troch prípadoch (mesto Podolíneec, obce Podbrezová a Klenovec) neboli daňové subjekty vyzvané na doplnenie údajov uvedených v daňových priznaniach, ktoré neboli úplné alebo správne,
- mesto Podolíneec a obec Kúty nedoručili rozhodnutia daňovníkom do vlastných rúk,
- obec Podbrezová určila daňovníkovi nižšiu sadzbu dane z nehnuteľností ako mala uvedenú vo všeobecne záväznom nariadení.

Obec Kúty nevytvorila opravnú položku k pohľadávkam, ktoré boli predmetom súdnych sporov, neúčtovala o vzniku nedaňových pohľadávok do obdobia, s ktorým časovo a vecne súviseli, nevytvorila rezervu na prebiehajúci súdny spor a zaúčtovala pohľadávku v sume 43,44 EUR predtým ako vznikla, čím nekonala v súlade so zákonom o účtovníctve.

Zákon o účtovníctve bol porušený aj tým, že obec Klenovec a MČ Košice - Krásna nesprávne vykázali pohľadávky v poznámkach k účtovnej závierke. MČ Košice - Krásna koncom roka 2012 preúčtovala všetky nedaňové pohľadávky na účty časového rozlíšenia a vykázala v súvahe nulový stav pohľadávok.

Obec Kúty nevyťahala nedoplatok v sume 137,16 EUR z roku 2009, čím konala v rozpore so zákonom o majetku obcí.

4. Vnútorý kontrolný systém

U všetkých kontrolovaných subjektov boli preverené zavedené postupy pri vykonávaní vnútornej kontroly. Preverené bolo vykonávanie finančnej kontroly a vymedzenie pôsobnosti jednotlivých kontrolných orgánov. V kontrolovaných mestách a obciach pôsobili v kontrolovanom období hlavní kontrolóri a v MČ miestni kontrolóri, ktorí okrem iného vykonávali následnú finančnú kontrolu. Priebežnú finančnú kontrolu vykonávala zo všetkých subjektov iba MČ Košice – Krásna, avšak nesprávnym spôsobom. Nedostatky vo vnútornom kontrolnom systéme boli zistené vo všetkých kontrolovaných subjektoch s výnimkou obce Kúty.

Kontrolou boli zistené nasledovné porušenia zákona o finančnej kontrole a vnútornom audite:

- v štyroch prípadoch (mesto Tlmače, obce Trenčianska Turná a Beluša, MČ Košice - Krásna) bola predbežná finančná kontrola v niektorých prípadoch vykonávaná iba formálne,
- v piatich prípadoch (mestá Vráble a Podolíneec, obec Klenovec, MČ Košice – Krásna, MČ Košice – Nad jazerom) bola predbežná finančná kontrola vykonávaná v niektorých prípadoch nesprávne, neúplne alebo nedôsledne,
- v siedmich prípadoch (mestá Vráble, Leopoldov, Trstená a Podolíneec, obce Klenovec a Trenčianska Turná, MČ Košice - Krásna) nebola predbežnou finančnou kontrolou preverená každá pripravovaná finančná operácia,
- v meste Leopoldov vykonával predbežnú finančnú kontrolu iba jeden zamestnanec,
- v MČ Košice – Krásna nebol dodržaný predpísaný postup vykonávania priebežnej finančnej kontroly,

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

- v piatich prípadoch (mestá Trstená, Liptovský Hrádok, Podolíneec, obce Trenčianska Turná a Beluša) neobsahovali výsledné materiály z kontrol vykonaných hlavným kontrolórom všetky predpísané náležitosti,
- v štyroch prípadoch (mestá Trstená a Podolíneec, obec Trenčianska Turná, MČ Košice - Krásna) neboli vypracované zápisnice o prerokovaní správ z kontrol vykonaných hlavným kontrolórom,
- v obci Beluša neobsahovala zápisnica o prerokovaní správy z kontroly vykonanej hlavným kontrolórom všetky predpísané náležitosti,
- v štyroch prípadoch (mesto Liptovský Hrádok, obce Podbrezová, Trenčianska Turná a Beluša) vypracoval hlavný kontrolór z následnej finančnej kontroly správu namiesto záznamu,
- v obci Klenovec nevypracoval hlavný kontrolór z vykonaných kontrol žiaden písomný výstup.

Zistené boli aj nasledovné porušenia zákona o obecnom zriadení:

- v meste Leopoldov neboli pred prerokovaním v príslušnom zastupiteľstve zverejnené plány kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra, ktoré zároveň neboli vypracované v dostatočnom rozsahu,
- v meste Liptovský Hrádok vykonával hlavný kontrolór kontroly aj mimo svojej právomoci,
- v meste Podolíneec vypracoval hlavný kontrolór plán kontrolnej činnosti iba raz za rok,
- mesto Podolíneec nevedelo preukázať zverejnenie plánu kontrolnej činnosti a vypracovanie odborného stanoviska hlavného kontrolóra k návrhu rozpočtu mesta na rok 2012, a vykonanie všetkých plánovaných kontrol,
- správy o výsledkoch kontroly hlavného kontrolóra neboli v meste Podolíneec predložené mestskému zastupiteľstvu na jeho najbližšom zasadnutí,
- v meste Podolíneec a v obci Beluša nebola správa o kontrolnej činnosti hlavného kontrolóra príslušnému zastupiteľstvu predložená v stanovenej lehote.

Vnútorý kontrolný systém bol kontrolnými skupinami Najvyššieho kontrolného úradu Slovenskej republiky vyhodnotený ako dobrý v mestách Tlmače, Trstená a Liptovský Hrádok a v obciach Kúty a Podbrezová. V mestách Vráble a Leopoldov, v obci Beluša a v MČ Košice – Nad jazerom bol vnútorý kontrolný systém vyhodnotený ako primeraný a v meste Podolíneec, obciach Klenovec a Trenčianska Turná a v MČ Košice – Krásna ako slabý.